

Die Bücher in dinsten Teil.

Entstehung M. f. ^{I.} Ilyria.

Bedenken auff das Interim.

Bedenken der Jungen Chor: prediger.

Bedenken der Ältesten prediger.

Wider den Orator ^{5.} Konrad Interim.

Das wunderliche zu Braunschweig.

N. Amisdorff Antwort wider D. Pomer.

Form einer ^{8.} papistischen Visitation.

Predig wider das Interim.

Wider des Interims Vater ^{10.} Jhebinus.Erlige Brieffe ^{11.} Mar. Luff.Wider die Orator ^{12.} D. Ziegler N. Amisdorff.Christliche und Tröstliche Underweisung an alle
Christen ^{13.} Autoris Lampadij.Vernehmung ^{14.} zur beständigen Zeit.Eine Copy ^{15.} eines Papstlichen Mandats.

EPITHALAMI

ON DOCTI VIRI CHRIS-

tophori Trutenbuel, & virginis Clae
rae filiae Consulis Marci Mulleri
Ascaniensis.

AVTORE THOMA
Bulliano Ascaniensi.

VVITTEMBERGAE.

Anno Salutis nostrae
M. D. XLIII.

MATTH. DELIVS.

Nunc age nunc hilarem capias vrbs inclyta vultum
Pertinet ad laudes hæc quoque pompa tuas,
Consulis hic titulum præfert nomenq; libellus,
Sed tamen hic magnum tu quoq; nomen habes,
Qui legit hæc, nomenq; tuum laudesq; recenset,
Et qua sit tantus Consul in vrbe notat.
Ac simul Ascaniæ repetens & nomen & ortum
Ascanis affirmat nomen adesse tibi.
Atq; tuas prima ducens ab origine laudes
Ponderat, & nomen tollit in astra tuum.
His igitur faueas Musis, tibi faueris ipsi,
Hæ tibi cantando nomina magna dabunt.

P R A E

PRAEFATIO AD

Sponsum.

ECC E tibi, tædas celebrant quicumq; iugales,
Auri atque argenti munera sponse ferunt,
Sponsam matronæ preciosis dotibus ornant,
Ostendunt animi lætæq; signa sui.
Diuitibus decori est, præstantia munera ferre,
Ut quibus est Arabum splendida gaza domi.
Ast ego qui tenerum duco formator Ephebum
Ad vada Permessi, quæ tibi dona dabo?
Non præbet nummos Helicon, sed carmina donat,
Carmina quæ thalami vincula sacra canunt.
His igitur donis venio suauissime Sponse,
Aurea cum nequeam, chartea dona fero.

A ñ EPI.

EPITHALAMI

ON DOCTI VIRI CHRISTO

phori Trutenbuel & virginis Claræ
filix Consulis Marci Mulleri
Ascaniensis.

QVI tenet ingenitum blandi cognomen amoris,
Christophorus fuerat saucius igne nouo.
Non studio tetricæ lætatur vt ante Mineruæ,
Nec iura, aut leges languida cura legit.
Iurgia nulla fori, aut populi tabularia curat,
Nec pro sollicitis scribere verba reis.
Vnde hæc sunt subito fastidia tanta laboris?
Cur linquit partes mens labefacta suas?
Scilicet indiderat mollem Cytherea calorem,
Cernere cum pulchræ virginis ora dedit.
Miserat e Paphio pharetratum vertice amorem,
Qui matris gaudens dulcia iussa facit.
Vt videt aspectu iuuenem sine fine teneri,
Nec satis hunc oculos pascere posse suos,
Protinus intenso depromit spicula cornu,
Amborum pectus molliter atque ferit.
Sic quondã Hippomanes dũ Atalantæ figit ocellos,
Virgine cum chara vulnus amoris alit.

For.

Formosæ Tethidis Peleus exarsit amore,
Humanas spreuit nec Dea pulchra faces.
Quare cum castis flagrauit flamma medullis,
Vsq; videt vultus quos sibi finxit amor.
Virginis ah quoties audiuit amabile nomen,
Quam facile erupit tota per ora pudor.
Interdum tales euoluit pectore curas,
Ardorem stimulis exacuitque nouum.
Si pater æthereus cœlesti numine pronus
Me iuuat, euenient gaudia quanta mihi?
Quis scit an hæc superis ita sit decreta voluntas?
Et me seducat forsitan error iners?
Utendum est animo, fœliciter omnia cedunt
Audenti, refugit prospera cœpta metus.
Scilicet agnoscit manuum figmenta suarum,
Dexter adest facili prosperitate Deus.
Ipse pater sacræ sanciuit fœdera tædæ
Ipse pater sociam mandat habere thori.
Haud dubitare potes diuinitus esse calorem,
Admonet edicti te Deus ipse sui.
Pectus amore tuum formosæ virginis ardet,
Quæ Clara est claro nomine dicta suo
Quid? quod ei pater est Consul Mullerus, honestum
Quem celebrat passim dextera fama virum,
Diuitijs etiam, dignis & honoribus auctus,
Ipse pater patriæ dicitur esse suis.

A ij

Quid

Quid decus egregium? quid raræ munera formæ
Dicam? qua vincit virgo decora rosas.
Cærasia obducit color vt candentia primum,
Sic rubor in niueis lucet vtrinque genis.
Floruit hac quondam Lucretia casta decore
Pulchra pudicitia est, pulchra decore simul.
Talia cum læto tractasset pectore secum,
Coniugium castæ virginis ipse petit.
Mox vbi legitimas audiuit virgo decora
Tædas, insurgit casta per ora pudor.
Verba facit modice ad charos pudibunda parentes,
Paucula virgineo leniter ora loquens.
Vobis exhibui (vt spero) pietatis honorem,
Vobis perpetuo filia blanda fui.
Vestri iuris erit, si sim socianda marito,
Vestraq; prospiciet sedula cura mihi.
Cristophori fies charissima filia docti
Clara thori consors, dixit vterque parens.
Cuncti foelices vos dicent omnibus horis,
Quorum pectoribus mutuus ardor inest.
Qui face solenni connubia iungitis ambo,
Expetitis thalami foedera sancta sacri.
Vos innupta cohors exemplo discite tali,
(Si pietas grata est, virgineusque pudor)
Vt thalamos vestros procurent rite parentes,
Nam patris ætherei munia sancta gerunt.
Sic etiam

Sic etiam tædas Hymenæus præferet olim,
Continget foelix conjugialis amor.
Dilectus Veneri puer aliger omnia cernens,
Per liquidum pennis aëra librat iter.
Aequora transuectus raptim quatientibus alis,
Nunciat Idaliæ gaudia magna Deæ.
Mandatis exacta tuis sunt omnia mater,
Christophorum & Claram mutuus ardor habet,
Dicta dies tædis finito tempore venit,
Conuentu populi perstrepit ampla domus.
Iamq; Halberstadio magno venit agmine Sponsus,
Sponsus anhelanti conspiciendus equo.
Instratis collucet equis impigra iuuentus,
Et sonitu terram quadrupedante ferit.
Iam ruit alta in equis iuuenum manus ilico portis,
Inducit Sponsum ciuica turba nouum.
Non cessare tuum est, nec te pia mater abesse,
Sed facilem tædas præsto iuuare decet.
Officijs dilecte tuis promptissime fili,
Qui tua mandato corripis arma meo,
Pro te sollicitas habui multum anxia curas,
Prælia quanta tibi conficienda videns.
Non figendus erat quoniam tibi Pastor Apollo.
Non vt Lædæus Iupiter esset Olor
Palladis heu tetricæ sacris Antistes inhærens
Debellandus erat, cultor & aonidum,

Non,

Nondum me fili cœpere obliuia, quantum
Dura mali dederit pene Minerua tibi,
Quondam iufurus direxti tela Mineruæ,
Hæftam intentauit nata feuera Iouis
Ni quoq; tu geminas agitaffes ocyus alas,
Hæffiffet capiti lancea torta tuo,
Res eft exiguæ laudis deuincere molles
Gloria pugnaci maior ab hofte venit.
Hoc magis idcirco placet hæc victoria nobis,
Quo plus fudoris palma petita tulit.
Dixit, at implicuit materno brachia collo
Idaliæ captans oscula blanda puer.
Deinde fub Idalijs Hymenæum quæritat vmbrijs,
Præfecit thalamis hunc Dea pulchra ducem.
Tunc Hymenæus erat Paphiæ fub tegmine myrti,
Hunc meditabatur, qui caneretur Hymen.
Virgo decens facie, atque hedera formofior alba,
Cui vernant blandis ora ferena rofis,
Pectoris interno viuaci prædita cultu,
Nobilior multo es dotibus ingenij.
Vt florem intactum dum in feptis eminent hortis
Feftinat cupida carpere quifq; manu,
Attamen illæfus, nulloque emarcidus vngui
Vni feruatum porrigit ille decus.
Sic decus o virgo, multis ardore petatum,
Vni feruandum tradis amica viro.

Vnius

Vnius expectat, quæ certo foedere lectum,
Virginibus forma est ampla pudicitia
Te iuuenis sociam thalami florentibus annis
Expetit, amplexus doctus amatq; tuos.
Viuite foelices, quos firmo copula iungit
Foedere, uos etiam nulla querela grauet,
Concordem citius neq; mors diuellat amorem,
Stamina non Parcae dent breuiora dea,
Quam vos confectos vbi longa ætate parentes
Viderit innunera prole beata domus.
Sic recinit, vocem referebat concaua vallis
Aligeros coetus, afficiebat hymen.
Accedit propius cantus vbi percipit aure,
Et peragit tales aurea Diua sonos.
Quid facis o Hymenæe? teris quid tempora cantu?
Dum tibi delicias fistula blanda facit.
Huc ades o mecum crines ornatus honore
Verno, sic ratio temporis ipsa monet.
Pulchram præstabit flos flammeus ille coronam,
Milleni nomen rite coloris habens.
Vel tua purpurei circudent tempora flores,
Qui passim prato versicolore virent.
Omnigenas præbet violas ditissima tellus,
Omne nemus frondet parturit omnis ager.
Non me diua fugit, non oblectamina cantu
Vana peto, sed thalami carmina canto sacri.

B

Nam

Namq; sub hac myrto residens te Diua morabor,
Me comitem uolui iungere namq; tibi.
Dixerat hæc Hymenæus, at illi mater amorum,
Ergo age veloces accelleremus iter
Subiunctis curru magnum per inane columbis
Dilapsi festas ante steterè fores.
Aligeri circum lapsi lætantur Amores,
Tempotibus pulchris myrtea ferta gerunt.
Alma venus tacito se, & prono numine Sponsæ
Insinuat, sentit numina nupta Deæ.
Fragrat achæmenio molli domus intus odore,
Et Panchæa simul thura tub igne sonant.
Cratia cum geminis connexa sororibus affert
Collectis plenum floribus atq; sinum,
Serpilli redolet spirantis copia late
Et Thymbre, cythisus, saliu, ruta, thymus.
Quicquid odorati tellus profundit honoris,
Gratia per totam sparsit vbique domum.
Astruit ornatum varium Venus aurea sponsæ,
Auro circundat virginis articulos.
Atq; genis roseis iucundos afflat honores,
Vt niteat facies floridiorq; facit.
Templa petunt, strepitus fit in ædibus, atq; tumultus
Cælatis foribus pompa decora fluit.
Perstrepat ante fores concentu tibi dulci,
Murmure iucundo tympana pulsa sonat.

Cana

Candenti faculas Hymenæus lumine gestat,
Ducitur ad templum virgo iuganda viro,
Virgineusq; chorus præcedit in ordine longo,
Vestibus ornatis pompa decora micat.
Subsequitur Sponsus Procerum comitante caterua,
Post matronalis candidus ordo venit.
Accinit in templo iuuenum symphonia concors,
Cantibus inq; vicem rite choraulis agit.
Hic mixtim resonant psalteria, cymbala, cannæ,
Atq; Amphionis musica blanda modis.
Quale quidem digitos Phæbeos tangere fas est
Tale opus hoc, redolet phidiacamq; manum.
Ut quondam lapides stupefecit Thratius Orpheus,
Cum mouit pulchræ fila sonora lyræ,
Sic stupet accipiens comentum sensibus imis
Suauiter affectus coetus in æde sacra.
Dehinc celsam Sponsum cum virgine poscit ad aram
Dogmate qui Christi pascit ouile sacro.
Vincula qui cupitis sociare iugalia, vestris
Sermonem hunc animis percipiatis, ait.
Conditor omnipotens hominem sine labe creatum,
Coniugij expertem noluit esse sacri
Fœdere coniunxit stabili quos fecerat ambos,
Diuinis faciens talia verba modis
Quos Deus æternus diuina voce ligauit,
Edico nunquam separet vllus homo.

B η Innu

Innumeris natis iubeo, & benedico beatos
Vos fieri, terram prole replere meam.
Sic ego vos Domini diuina voce minister
Coniungo stabili foedere coniugij
Pactam vos seruate fidem, pactosq; Hymenæos
Exercete, quoad debita fata vocant.
Vos faciat Domini benedictio prona parentes,
Natos natorum detque videre Deus.
Ordine pompa redit sacris ex æde peractis,
Consulis ad nitidæ splendida tecta domus.
Sunt tectæ super imposito mensæ intus acernæ
Gausape sithonia candidiore niue.
Hinc atq; hinc late suspensa toralia fulgent,
Picturis mire deliciosa suis.
Substratis Proceres puluinis ordine iussi
Discumbunt, idem cætera turba facit.
Plurima ponuntur fabrefacto fercula stanno,
Et quod aquæ, syluæ, quodq; alit aër, adest.
Porrigitur fuluo mox francicus humor in auro,
Præbentur pateris candida vina suis.
Vitrea pocula stant dulcique liquore repleta,
Ordea coxerunt quem lupulusq; simul.
Nec non apportat rubro carchesia vino
Plena, ministerio gnaua iuuenta suo.
Nunc vos qui tædas vultis celebrare iugales,
Viuere lætitia liberiore decet,

Quid

Quid pudor est vobis varijs ornata macellis,
Fercula formosa sumere structa manu:
Hinc pudor ignauus, misso documenta pudore
Plautini debent pondus habere senis.
Hospes apud plenam dapibus (mihi credito) mensam
Nemo verecundas debet habere manus.
Hoc geniale decent tempus conuiuia lauta,
Abstemio non hic sit locus Iliadæ.
Largior exhilaret vestras potatio mentes,
Sic frontis tetricæ ruga senilis abit
Interea Venus inspirat noua gaudia nuptæ,
Hortatur nymphas carpere delicias.
Quam cito diffundunt vultum lenimina Bachi?
Quam cito formosis surgit in ora rubor?
Lætificans vario conuiuas musica cantu,
Aedibus in pulchris irrequieta sonat.
Concentus alius reddit vocisque lyræq;
Suauiter & mira temperat arte sonos.
Fit sonitus cythara, calamis, testudine, cannis,
Vincit Arionios musica blanda modos.
Postquam facta quies epulis, mensæque remotæ,
In grates cunctis lingua soluta DEI est.
Aedit raucisonos mugitus tympana planctu,
Argutumq; simul fistula parua melos.
Ocyus à mensa cum pulchris Sponsa puellis
Emicat, hortatur numine Diua suo.

B iij

Quam

Quam faciles pedibus plaudunt de more choreas ?
Quam sunt formosæ veste, decore, comis ?
Mollibus incedunt aliæ, velamina seres
Quæ mittunt, alias purpura tincta tegit.
Aëris illa gerit puri formosa colorem,
Non turbat coelum cum niger auster aquis.
Est alijs roseus, tali circumdata amictu
Aurora in bijugis roscida fulget equis.
Candidus hic color est, viridis, phæniceus, albus,
Purpureus, roseus, suavis at ille color.
Nomina sed numero comprændere velle colorum,
Non minor est, flores quam numerare, labor,
Argenti a collo demissa monilia & auri
Dependent, auri plurimus hæret honos.
Quamuis ornatu sunt pulchræ & munere formæ,
Omnes, excellit Sponsa decora tamen.
Ac veluti nymphas superat colлотenus omnes,
Exercet syluis quando Diana choros.
Sic Sponsa ornatu supereminet ipsa decenti,
Formosis tanto pulchrior illa nitet.
Accedunt iuuenes, ductis saltantq; puellis,
Suauiter impliciti flore virente comas,
Sollicitis oculis primæuo flore iuuentus
Observat tacite quas putat esse pares.
Dum secum laudat faciem, moresq; pudicos,
Interno tacite pectus amore calet.

Namq;

Namq; astans Veneris puer implicat ossibus ignem,
Et noua iam matri rite trophæa parat,
Quam bene disposuit summi moderator olympi,
Dum fouet humanas res bonitatis ope.
Sic vult incendi iuuenilia pectora flammis,
Vt paret ipsa nouos hac ratione procos.
Hinc iuuenes, pariter capiuntur amore puellæ,
Hinc properant sacri foedus inire thori,
Quisque sibi casti causas proponit amoris,
Atq; animo subdit, qui calet ante, faces.
Moribus illa placet iuueni spectata pudicis,
Quæq; supercilio signa seuera gerit.
Hæc neque lasciuia est, neq; vultu virgo seuero,
Verum quod medium est inter vtrumq;, tenet,
Cui cordi est, amat hanc mediarum gratia rerum,
Talis coniugio digna puella placet.
Ast alius spectat, quæ cypridis ore decenti
Præfulget, roseas diliget atq; genas,
Corporis est virtus cultu preciosior omni,
Hac sola vt desinat cætera, virgo placet.
Maiestas oculis splendorq; iugalis oberrans
Extimulat mentem, connubijque decus,
Summe pater quanto lectum conscendit honore
Sponsus ? quanto Sponsa decore venit ?
Quantus honos tædæ ? populiq; frequentia quanta ?
Quam læto strepitu personat ampla domus ?

om

Omnes diffusa declarant gaudia fronte,
Applaudunt Sponso delictisque nouo.
Irrequietus adest Hymenæus carmine suauis,
Transfigitur vesper iulibus atque iocis.
Cura prius somni non est, quam parrhæsis vrsa
Iam mediam noctem clara sub axe trahit.

DE IMPIETATE ABOLITA, ET PIETATIS
cultu suscepto apud Ascanienses.

A Natalicij Christi sol verterat annos,
Mille & quingentos, octoque lustra simul.
Quindecimus Maij radiabat Lucifer ortu,
Attulit o quantum lucifer ille boni.
Illustri tandem Brunsviga venit ab vrbe,
Multiplici Pastor vix datus ille prece,
Qui nobis sacro verbi fulgore tenebras
Discutiens, nubem pectoris eripuit.
Vt sole exorto noctis caligo recedit,
Sic quoque diuina reddita luce dies.
Impietas cecidit, cultus cecidere prophani,
Reddidit vt sacros concio sacra sonos.

Impia

Impia conticuit Rhodij cultura colossi
Signorum pariter concidit omnis honos.
Sacrificus cultu peragens fera sacra nephando
Deuouit ritus protinus ipse suos
Hoc etiam Christi reuocata est vindice mensa,
Crimine sacrilego cōtemerata diu.
Illo, quo sanctus descendit ab æthere fotor,
Primum cœna pijs participata die:
Qui missus fuerat cultus purgaret inanes,
Post factus curat pastor ouile DEI.
Pastor habet nomen fatale GEORGIVS ille,
Cognomen Drosen clara domusq; dedit,
Nempe nouas Christo insereret propagine vites,
Esset & ætherei uinitor ipse patris,

EPIGRAMMA.

Hic, vbi restat adhuc templi structura uetusti,
Quam licet in medio quemq; videre foro,
Quondam florebat Monachorum tetrica secta,
Cui dirus velans membra cucullus erat,
Postquam diuinus cœpit lucescere fulgor,
Denuo lux tenebris fulsit oborta feris,
Continuo latebris multam dixere salutem,
Sedibus & cæcis exiliere patres,

C

Præbuit

Præbuit in summo granaria commoda templum,
Machinulas belli nunc locus imus habet.
Area iuncta fuit, quondam venerabile bustum,
Qua datur ad portam currere lata via,

AD SINGELIVM VERBI
Dei Ministrum in oppido San-
gerhausen.

Si vis Singeli tranquillam ducere vitam,
Quæ minus offense, quæ sapienter eat,
Præstabis semper, tua ne iactetur ab atris
Fluctibus insani stulta carina freti,
Ipse nec horrescens nimium, fugitansq; procellæ,
Hærebis circum littora tuta maris.
Illud, quod medium est, atq; inter vtrumq; probato,
Surgere nolo nimis, nolo iacere tamen.
Hoc pacto inuisam vitabis sobrius aulam,
Immundæ effugies sordida tecta domus.
Conuellunt celsas ventorum flamina pinus,
Et casu turris decidit alta graui.
Iupiter elisum super alta ceraunia telum
Torquet, & excelsus sæpius ardet Athos.
Si quando sapiens fatis agitatur iniquis,
Expectat rebus fata secunda suis,

At se

At secura bonis cum fulgent oia rebus,
Pectora solliciti plena timoris habet.
Iupiter altitonans inducit nubila coelo,
Idem restituens aëra pellit aquas.
Si fortuna malis onerat nos, prospera cessant,
Mollior afflictis aura venire solet.

FINIS.

Ex Literaria officina Lett
coreana, Anno, vt
supra, Mense ve
ro Maio.

Adhuc bene cum his
et ceteris locis
Invenimus in his
et ceteris locis
Invenimus in his
et ceteris locis

FINIS

Invenimus in his
et ceteris locis
Invenimus in his
et ceteris locis

8. July zu besetzung D. m. h. d. d. d.
 zu angenehm gute an ein aus beiden sein
 vor 2 gute von gute von 20 86
 sol ein populanz bedeute od ein ange
 od servire ein huter winter folgt.
 Der erste winter ist er folgt der
stalt hat man. Der erste nicht
hat man von ein gute
Samme vs ander was er ist
von 2 gute hinge not ge
was.

AB: 44 $\frac{19}{4,13}$

An Foge ist M. plan
 1987

ULB Halle 3
 001 972 758

JA 70L

EPITHALAMI
ONDOCTIVIRI CHRIS.

tophori Trutenbuel, & virginis Clae
rae filiae Consulis Marci Mulleri
Ascaniensis.

AVTORE THOMA
Bulliano Ascaniensis.

VVITTEMBER GAE.

Anno Salutis nostrae
M. D. XLIII.

